

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a vobis institutum ad cat. clericarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohánytözsékhöz.

Néhány szó

a fejér- és tolnavármegyei vasutak bérbeadásához.

Már megtettem észrevételeimet a Fejér- és Tolnavármegyei helyi érdekű vasut bérbeadására vonatkozólag, mely észrevételeket Székesfehérvár szab. kir. város közönsége mint egyik törzsrészvényes letárgyaló, elfogadott és orvoslás végett panaszképp a képviselőház elnökségéhez felterjesztett. — Ugyan így járt el a zirci apátság és hasonló indítvány adatot be Tolnavármegye törvényhatósági bizottságához, kiket mint törzsrészvényeseket ezen bérbeadás színté megkárósított. — Ma már a bérbeadás oly stádiumba lépett, hogy azt a m. kir. kereskedelemügyi minster jogerősnek mondotta ki, a bérleti szerződést tiltakozásunk dacára aláírta és a részvény-társaság által aláíratta, sőt az egész Székesfehérvár-Adony-Szabolcs-Paksi vasutat tényleg át is vette, minek következtében a részvénytársaság igazgatósága már folyó hó 25-én igazgatósági ülésre is meghívott bennünket, hogy a kereskedelemügyi miniszternek 1905. évi július 17. évi 72935 szám alatt kelt leirata értelmében az összes elsőbbségi részvények bevonásával a részvénytársaság alapítókének leszállítása iránt intézkedjünk; mert az elsőbbségi részvények helyett a pesti magyar kereskedelmi bank bérleti járadékkal van kiegyenlítve.

Hogy mi a véleményem és mi lehet a véleménye minden gondolkodó embernek a részvénytársaság fennmaradásáról akkor, amidőn az

elsőbbségi részvények bérleti járadékkal kielégítettek, azt a folyó évi február 15-ik napjára össze hívott részvénytársasági közgyűlésen óhajtottam előadni, hogy ezzel is igazoljam, mily hallatlan sérelem követtetett el a törzsrészvényeseken, de mert a január hó 25-én tartott igazgatósági ülésen oly kijelentést hallottam, hogy bevárlák Fejérvármegye közönségének folyó évi február hó 5-én a vasut ügy bérbeadás tárgyában hozandó határozatát, szükségesnek tartom azt már most előadni; mert mint szomoruan tapasztaltam, vannak tiszteltemelő emberek, kik a jövőhagyást sürgető, de indokaitban üres agitató által megtévesztve, ezen erőszakos és következményeiben valóban szegyenletes szerződésben meg tudnak nyugodni.

Nyílt dolog az, hogy fejérvármegye közigazgatási bizottsága egy küldöttséget bízott meg a fejér- és tolnavármegyei helyi érdekű vasutakra vonatkozó bérleti szerződés tanulmányozására, mely küldöttség munkálata az állandó választmányban is tárgyaltott és ezen tárgyalás eredménye a februári 5-iki közgyűlésen lesz elbírálandó. Nyílt titok az is az érdeklődő közönség előtt, hogy ezen javaslat felfogása szerint a vasut megtörtént bérbeadás nem képez sérelmet a törzsrészvényesekre, ha a fentebb hivatkozott ministeri leirában érintett körzservények törvényes formában biztosítatnak. Megelégszik ugyanis ezen javaslat azzal, ha:

1-ör a törzsrészvényesek kielégítése az általi törzsrészvényeket megelőzi.

2-szor ha ugyau ily módon biztosítatik a

minister által felajánlott elszámolás alapján esetleg kijáró osztalék.

3-or ha biztosítva lesz, hogy a vasut megváltása esetén a váltásösszeg megfelelő hányada ugyanoly arányban jut a törzsrészvényeseknek mint az évi járadékból.

4-er ha a törzsrészvények megsemmisítése után a törzsrészvényesek jogai megfelelőleg biztosíthatók,

5-ör ha kellő magnyugtatóst nyerne a törzsrészvényesek a kereskedelmi ministertől, hogy a vasut ezen bérbe adása nem zárja ki annak lehetőségét, hogy a törvényhatósági törzsrészvények az állam által átvételnek az esetre, ha az 1904: 14 t. cikkben kezdeményezett eljárás jövőben folytatva lenne.

Ezen 5. pontban felsorolt feltételeknek értükük nincsen egy már meg kötött és a kereskedelmi minister által jogerősnek kimondott szerződéssel szemben annál kevésbé, mert

a) ad 1) Egy 200 korona névértékű törzsrészvény akkor is csak 5 korona 60 fill. értéket képvisel a szerződés érvényre jutásának napján;
b) ad 2) A minister által felajánlott elszámolás alapján esetleg kijáró osztalékban való részesedés reménye még a legelőkelőbb fantáziájú gyermeket sem elgúnyolná ki, tehát egyenértékű a semmivel;

c) ad 3) A törzsrészvények váltásösszegének mai értéke akkor is 5 korona 60 fill. lesz;
a) ad 4) Mert az elsőbbségi részvények megsemmisítése után a részvénytársaság a törzsrészvényesek érdekét nemcsak nem szolgálhatja

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCAJA.

A magláji hős.

Írta: **Dr. BÁRDOS JÓZSEF** ciszt. r. tanár.

(Folyt. és vége.)

A Budapesten tartott katolikus nagygyűléseknek szorgalmas látogatója megacélozott kellel vitte haza a magasztos eszméket, melyeknek elhíntésében — hogy azok termékeny talajba jussanak — nem fukarkodott.

Képviselőválasztások alkalmával, mint a kerületi neppárt elnöke, végig korteskedte jelöltjével a falukat sokszor etten, szomjan, betegen, de mindezzel nem törődött, csak győzőn az igazság szent ügye. Papot vitt magával képviselőjelöltül, elment még a protestáns falvakba is, ahol a jó atyafiak őszintén nyilatkoztak akkor, amikor azt kívánták, hogy a kapitány ur lépjen föl követnek, őt megválasztják de már mégis a kath. paptól egy kicsit félnek: „Lépjén fel a kapitány ur, magát megválasztjuk azonnal” hangzott minden oldalról, mikor kortes beszédét befejezte.

Tán a jelen fölhevülés volt ez őszinte megnyilatkozás? Nem. Ismerték a vitéz kapitányt már régebbről. Hisz közülük hányan szolgáltak a „császárt” épen az ő vezetése alatt? De ha nem ő vezényelte is őket katonalelűtkben, jó híre-neve a szomszédos századok és ezredk legénységéhez is eljutott s mindnyájan rajongtak érte.

Ilyen általános tisztelet és szeretet vette körül falujában is, ahol jó erőben és egészségben érte meg a magláji szerencsétlenség 25 éves évfordulóját, mely alkalmommal az egész falu népe kifejezte igaz örömet és lelkesedését egyetlen igazi jó uruk iránt. De a régi bajtársak is fölkeresték üdvözlő iratukkal kedves jó kapitányukat.

Az őszinte érzés meleg hangján fejezik kikapitányuk iránt erzett ragaszkodásukat. A dunaföldvári rokkant huszár, Csizmanszky, egész részletesen visszaemlékezik az alkalomból a magláji szerencsétlenségre. A Zoltánon megmenekült Pataki Dező so meg így ír:

„Kedves Kapitány Ur! Bocsásson meg e megszólításért, de már nekem mindig csak az én szigorú, de jó és igazságos kapitányom marad. 1903. augusztus 3-diká van ma, 25 éve annak, midőn Kapitány Ur a tulnyomó ellenséget látva, kiadta a vezényszót: Maglájnál győzni, vagy halni, de magad meg ne add! Utánam tiuk! Eljen a király! — Ma 25 éve annak, hogy kedves kapitány ur vezetése alatt dicsőséget és becsületet szerzett újból a magyar huszárság. Dicső nap! Halat adok a Mindenhatóknak, hogy meg hagyja érni az én jó kapitányomnak ezt a 25 évet és kérem az ég Urától, hogy még számos évekig erőben egészségben éltesse kedves családjával együtt...”

Egy másik huszár meg így nyen ad érzelmeinek kifejezést: „Ma este 7 órakor lesz 25 éve annak, amidőn a cs. és kir. 7 ik huszárezreddel átléptük a határt Bosznia megszállására. — A férfiaság mostani korszakában jóleső érzéssel emlékezem vissza ama dalás időkre s engedje meg Kegves Kapitány Uram, hogy mint azon időknek ugyancsak fegyveres bajnoka, a vitéz-bátor és elszánt tisztemet a mai napon is szívből üdvözölhessem. — Minden mellékel nélkül, csupán a jóleső érzés visszhangjaként, tesztem azt a tiszteletteljes üdvözlözetem azon igaz óhaj-tásommal, hogy engedje a Teremtő Isten, miszerint a jövedő 25 év fordulásakor ugyanezt tehessen meg szeretet Kedves Kapitányunknak, kinek ma is hódolatos tisztelettel vagyok aláztos hive Haefler István.”

Fölpezdül vére az öreg huszárnak e dicső,

de mégis szomorú események fölemlítésekör és ifju erőt érez tagjaiban is, ha huszárelétere visz-szagondol. A lelkesedés elragadó örömeivel válszól kedves bajtársai leveleire: „Tisztelt Bajtárs! Hozzám intézett levelét megkaptam és igen megörültem neki, hogy régi huszársáim meg most is szívesen emlékeznek vissza öreg kapitányukra. Hisz önk voltak azok, kik békében és háboruban velem együtt küzdöttek a legkritikusabb viszonyok között is a vad törökkel. Mi, az utókor huszársjai, megmutattuk a világnak, hogy ép oly vitézül és halálmegetéssel harcoltunk a törökkel szemben, mint dicső elődeink, a nagy Hunyadi vitéz katonái. Hej! Nincs is párja az igazi magyar huszárnak! Még csak egy óhajom volna életemben, hogy a „híres ötödik század”-ommal — mit annak idején úgy nevezték — elmehetnék a szegény búrok segítségére az angolok ellen, hadd mutatnánk meg a búroknak, hogy kell az ellenséget üldözni, letaposni; nem pedig mint ők: elszaladni hagyják.”

Mint az Érd-dunacgyházai halászláti társulatnak hosszú éveken át volt alelnök-igazgatója és vezetője, tevékeny részt veit a magyar halászláti fölvirágoztatásban. Maga a halászláti társulat így jellemzi az ő fáradhatatlan munkásságát: „Paczona István a katonaságnál szokta meg a kötelességtudást, melyet minden téren, így a társulata érdekében is ritka lelkiismeretességgel és önzetlenül teljesített. Kiváltképen a halak vedelme érdekében buzgólkodott, körültekintően üldözve éjjel nappal az orvhalászokat. Ezeknek valóságos réme volt, mert kevés ember ismerté azok gonosz mesterségének szövevényeit úgy, mint ő. Meg is tisztította tőlük a kezelése alatti vizeket annyira, hogy társulatát valósággal mintává tette. Ebbeli érdemeit különben Darányi miniszter is elismerte, amidőn külön elismerő iratot intézett hozzá. Kez-dődő betegsége 1905. év elején arra kényszeri-

Mai lapunk 6 oldal.

0000065

már, hanem kizárólag a törzsrészvényeseket illető vagyonaiból élőködik;

e) ad 5) Mert a már megkötött és a miniszter által a maga részéről jogerősen kimondott szerződés 8-ik pontja alapján a miniszternek már ma beállott a joga ezen vasutat az állam részére ugyanezen bérleti szerződés alapján hasonló kielégítési alapon megváltani, tehát ha épen az 1904. évi 14. tc.-ben lefektetett elvek ellenére a törzsrészvényeknek csaknem teljes ignorálásával vette bérbe, illetőleg szerzett megváltási jogot e vasutra, akkor logikai következtetéssel hogyan lehet várni tőle ilyen kedvezményt? Hiszen akkor alig volna sérelem.

Ezen feltételek tehát értéktelenek, alkalmasak arra, hogy megtevéssék az e kérdéssel alaposan nem foglalkozókat, olyan színben tüntetik fel ezen szerződést, mintha az a törzsrészvényesek részéről, a beletörődés érzésével elfogadható lenne, noha oly halmozat lehet itt feltárni és felismerni az erőszakoskodásnak, az erkölcsi testületek érdekei ignorálásának és a jogi alaki szabályaira fektetett minősíthetetlen mérészségnek, hogy egy érdekesopornak a szerződésben való megnyugvással erkölcsileg szegélyére lenni, szerintem lehetetlen.

A kereskedelmi miniszter, azt nem tudni kinek a kezdeményezéséből nemcsak bérbe vette a Szekesfehérvár-Adony szabolcs-paksi helyi érdekű vasutat, hanem a szerződés 8-ik pontja értelmében magának a megváltási is biztosította. Akár a részvénytársaság végrehajtó bizottsága ajánlotta ezt fel neki, akár a miniszter tett a végrehajtó bizottságának ajánlatot, az államnak mindenesetre szüksége volt ezen vasutovonlra: mert különben nem bérelte volna ki és nem biztosította volna magának a megváltási jogot. Mint-hogy pedig a szerződés 8-ik pontjában a megváltási jog az állam részére biztosítva van, kétségtelen, hogy ezen kettős jellegű szerződéssel a törvény lett kijátszva. Vasutak bérbevételeiről a törvény nem is rendelkezik, a megváltási jog pedig az 1880. évi 30. t. cikk 2-ik és az 1888. évi 4-ik t. cikk 2. §-ának b) pontjában van szabályozva. A fejér- és tolnavármegyer helyi érdekű vasut nem tartozik azok közé, melyet az államnak jogában állana a már érvényben lévő és az 1904. évi 14. t.-cikk 2. §-ában kifejezésre jutott elvek figyelmen kívül hagyásával megváltani: mert e vasut nem képez fővonalat és nem összekötő vonal. Ha tehát bérbe vette, illetőleg megváltotta

tette, hogy megváljon a nevezett halászlai társulatban viselt állásáról: s a közgyűlés, ahol ezt bejelentette, nem fókarkodott buzgó tevékenységével szerzett érdemeinek méltó kifejezést adni jegyzőkönyvében."

X.

A bátor huszárnak munkás tevékenységben eltöltött élete végre is megszakadt. Kemény szívét megtörték a fájdalom s megszünt jobogni. Az annyi csaták hősz zivatarjait átél acél kebel nem harsogja többé kedves huszáriainak, hogy „előre!" Berukkolt a nagy hadseregbe.

Már évekkel ezelőtt többször panaszkodott rendetlen szívdobogása miatt, melyhez az utolsó évben asztmás tünetek is járultak. Pécsen lételemkor szeretett volna meglátogatni, de gyengékedése már nem engedte. 1904. év őszén, december 8-dikán kedves vendégünk volt Szekesfehérvárról, mely alkalommal még élénk lelkesedéssel beszélt el a háborús időköt kíváncsi kérdéskölésünkre. De ekkor már erősen crezte a betegség csirait és többször felsóhajtott: „Édes Gyula öcsém, már bennem van a halál kutyája." Hiába vigasztaltam, nem tudtam megnyugtani.

Alig hogy szép idők váltották fel az 1905. év kora tavaszát, Balatonfüredre ment, hogy némiképen megpararolja gyöngye egészségét. Közel augusztus 1-ig időzött Balatonfüreden, ahonnan nem hogy felüdülve, de teljesen megörve tért haza. Még egy reménye volt: kocsiira ültünk és átrándultunk a közelet hercegfalvai orvoshoz, akiknek már egy mutatót be, mint universalis örökösét, mert aligha remélte betegsége jobbrafordulását. És tényleg az orvos föltetlen ágyban levő pihenést írt elő, melyből nem kelt föl többé. Alig odahaza voltam a vakációban, unokahugával, Jácsona Margitkával, fölvaltva ápoltuk éjjel-nappal

azt, tartozott volna e vasutat a 1888: 4-ik t.-cikk 2. §-ának b) pontja szerint a törvényhozás által előbb fővonalnak nyilvánítani, vagy pedig semmis ezen szerződés; mert a bérleti feltételeken kívül a megváltási jogot is biztosítja. Jogi és alkotmányjogi szempontból tehát ezen a szerződésnek érvénye nem lehet először azért mert a szerződés tárgya nem bír a törvényben előírt minősítéssel, másodsor, mert egy átmeneti, ideiglenes és parlamenten kívül álló miniszternek az állam nevében terhes szerződést kötni nem áll jogában.

Ezen alapon és a képviselőházhoz intézett panaszfeliratban felhozottak várható szigorú elbírálásából joggal remélhetjük sérelmünk orvoslását.

Nem lehet továbbá eltekinteni attól sem, hogy az illetékes kir. törvényszék bármikor be nyújtható, tehát a törvényhozás intézkedése után is előterjeszhető panaszunkra köteles az ezen bérletet jóváhagyó részvénytársasági közgyűlési határozatot és arra tett óvatunkat felülvizsgálni és jogában áll azt elfogadható indokok fenn forog-tával miniszteri jóváhagyás után is megsemmisíteni, (Lásd Nagy Ferenc kereskedelmi törvények magyarázata című munkáját) hol nem kétem, hogy az esetre, ha a lényeg és ebből folyólag az igazság elébe helyeztetik az alaki szabályoknak, úgy felszólalásunk diadalmasodni fog.

Hogyan keletkezett ezen szerződés: mert fekdött ezen a minisztérium által készített tervezet egy teljes évig jóváhagyás nélkül a volt kereskedelemügyi miniszter asztalán és mért vált az csak 1905. évi július 17-én jóváagyhatóvá, azt valamint egyéb sérelmeinket a képviselőházhoz intézett panaszlevelünkben előlege indokoltam, de most már tartanom utolsó indokomat is, mely ezen törvénytelen és szemtelen szerkú által meg nem védelmezhető szerződés megsemmisítését követeli.

Olvassa el minden érdeklődő egész figyelemmel a kereskedelmi miniszternek múlt évi július 17-én 72935. szám alatt kelt azon leiratát, melyben a szerződést jóváhagyja. Látni fogja, hogy annak bevezető soráiban lecféztet, int, fenytit, dacára annak, hogy a szerződést elfogadja. Kimagyarázza soha el nem ismerhető és igazolható alapon a végrehajtó bizottságnak a bérleti szerződés tárgyalására való megbízatását; tesz olyan kedvezményt, mely legjobb tudomása szerint csak a jó akarat látszatával, de értékkel nem bír: a törzsrészvényesek megbízottaival sem maga, sem

a jó Pista bácsit. Ott ültem egy szőcén reggeltől estig, sokszor estétől reggelig. Talán én voltam az egyetlen, kinek szívére meg hallgatott beteg türelmetlenségében. „Gyula öcsém" megjelenése enyhítette fájdalmát.

De végre is elérkezett a valás órája. Még egyszer meglátogattam október 4-én, amikor jókedvű csipkedésével még alaposan megrtáfált mind valamennyiünket. Életének pilogó mészese föl-fóvillant meg a uaga kedves fényével, míg végre 1905. november 17-én eljött érte a halál, hogy Istenével kibékült lellett elvigye magával. A zúgó csaták zivatarjai közt szinte kereste a halált, hogy szembe jöjjön vele és nem állt utjába. Akkor meg irtozott a gondolatától is, hogy „ágyban párnák közt haljon meg" és mégis úgy lett.

A temetésén megnyilatkozott ritka nagy részvet legjobb bizonyossá annak, hogy emlékét sokan tisztelik és kegyelettel őrzik. A csatákban elhalt bajársai örömmel várták vitéz kapitányukat, épen olyan fájdalommal szakadtunk el tőle mi, akik tiszteltük és szerettük. Koporsója fölött, ravatánál, nem futta a század trombitása a maga kesergő nótáját, a díszruhába öltözött huszárok lövése nem kísérté e utolsó útjára: szeretteinek és az egész falu népének zokogó sírása hang-sabb tisztelnyilvánítás volt, mint ezredének díszlövései. De minék is lett volna e fény, e katonai parádé: A vitéz kapitány hallott életében ilyesminél szívítőbb lövéseket is, hallotta a morajló ágyuk bombolását is. Most már csak Völgyi századtrombitásnak takarodóját hallgatja szívesen, mely trombita hangra körje gyülekeznek vitéz huszárai és örömmel biztatják egymást: Hála Isten, itt a kedves kapitány urunk! Jertek gyorsan hozzája.

S a nagylái hős a század élén vezényelte be huszárait a nagy hadseregbe.

közgei által soha nem érintkezvén, azok meghallgatása nélkül már eleve megállapított szerződési feltételeket leküldi közgyűlési tárgyalás és az általa ismert és tudott többséggel való elfogadatlás és aláírás végett és végül utasítja a részvénytársaságot a további teendők megfételére.

Ez a leirat az erkölcsi igazság elnyomatásának szolgátabba állott éles elme minden fondorlatával igyekszik az alaki szabályok felhasználásával túrhetőnek feltüntetni a törzsrészvényesek helyzetét. Midőn jóakaratot színelve utat jelöl meg a helyzet javítására és jobb meggyőződése ellenére még ogy jóvödömet is kész átengedni, mely sohasem állhat elő, ezen a gyenge embert kecsgetető és üres ígrettel alapját vet. meg ezen leirat azon álláspontnak, hogy fennmarad a részvénytársaság; mert figyelemmel kell lenni a statisztákra, kik a számadó törzsrészvényesek megkárosodásával szemben egy szálíg a üzérkedő kereskedelmi bank és azt gyámolító kereskedelmi miniszter pártjára állottak. Ez a leirat utunatód azon szegényletes szerepre, melyet mint a magyar kereskedelmi miniszter kreaturája ezen részvénytársaság a jogi intézmények között a jövőben elfoglalni fog.

Tehát az a kereskedelmi miniszter, ki az állami vasutak képviselője, azzal a végrehajtó bizottsággal, aki a kereskedelmi banknak képviselője és az elsőbbségi kötvény tulajdonosa, köti szerződést a törzsrészvényesek meghallgatása nélkül. Az a kereskedelmi miniszter, ki e minőségében a vasúti részvénytársaságok nygmenetének felügyeletet van hivatva ellenőrizni, nem törődik azzal, hogy a törzsrészvényesek érdekei is megvédendők. Az a kereskedelmi miniszter, ki a törvényhatóságokat és erkölcsi testületeket megvédeni volna köteles, nem int, nem figyelmeztet és nem iparkodik legalább utólagosan segíteni a csufosan kijátszott törzsrészvényeseknek, hanem szabadfolyást enged azok további megkárosításának.

Ha az elsőbbségi kötvények bevonásával az összes elsőbbségi kötvények tulajdonosaként szereplő pesti magyar kereskedelmi bank bérleti járadékkal kielégítve van, mi szükség van többé a lehr és tolnavármegyeri helyi érdekű vasutak részvénytársaságára? Miért nem lehet azokat is bérletijáradékkal vagy a leszámolás bármely mód-szerével kielégíteni és miért nem lehet azt az összeget, mely az évi bérből igazgatási költségekre visszatartatik, a törzsrészvényesek javára törzsrészvények arányában felosztani és már most lehetővé tenni, hogy abból évente az általuk hozott áldozatnak legalább kamatjellegű jóvédeimehez jussanak s mért álljon fenn és ne számoljon fel egy olyan részvénytársulat, melynek soha többé érdemben előtendő dólga nem lesz és igazgatósága valóban senmiért fog fizetést.

Az 1903-ik üzletévről kezében lévő zárszámadás adatai szerint az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi költsége kitett 9510 korona 11 fillért. Ezen összeg utólagos kamatozás és 49-os alapon a szerződés 83 éve alatt 6113727 koronára rug. Kitől vonatik el ezen összeg? Bizonyára a törzsrészvényesektől; mert a kereskedelmi bank bérleti járadéka már az igazgatósági költségeknek figyelembe vételével állapittatik meg. A bevon: elsőbbségi részvényeken kívül tehát a törzsrészvények összege kepezi a részvénytársaság alap-tőkéjét, mely azon nyomoruságos módon fog egy kis részében megtérülni, milyent e szerződés biztosít számára az állami vasutak pénztárából. Az igazgatóságnak többé érdemben elbírlandó dólga nem akad, a felügyelő bizottság pedig hiába túrkál a vasúti számadások tömkelegében, tehát a legkisebb összegért is kár volna, mely az igazgatóságnak a törzsrészvényesek kárára kiliztetnek. Lehetne e most már ezen kizárólag a törvényhatóságok adófilléréiből és erkölcsi testületek törzsvagyonából élőködő és most már céltalan társaságot fentartani? e kérdésre minden gondolkodó ember csak „nem" mel felelhet.

Ha meg lettek volna hallgatva a törzsrészvényesek és nem nélkülöz állapittatnak meg a szerződés feltételei, akkor nem jutottunk volna e szegényletes helyzetbe, melyet mindenki érez, de a legtöbb ember iparkodik szépténi és elhallgatni. Minden rendelkezésre álló eszközt meg kell tehát ragadni, hogy ily kormányintézkedés erkölcsi támogatásra ne találjon s hogy ez a szerződés,

az illetékes törvényhozás vagy bíróság által megsemmisítésék; — mert ily igazságtalan és lekiismeretlen határozatnak csak ily törzsolított lehet a következménye, mely nem lehet hivatali dísz és tisztelet kölcsönözni a törvény alaki szabályai által védett ilyfajta részvénytársaságnak.

Székesfehérvár, 1906. január 31-én.

Havranek József,
polgármester.

Tisztelgések.

Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepén a küldöttségek hosszú sora járult dr. *Prohászka Ottokár* megyéspüspök elé. Mikor *Prohászka Ottokár* dr. az 1904. év elején elfoglalta a budapesti egyetem katedráját, egyik újság ezt írta róla: „Az ő bevonulása Budapestre annyit jelent, hogy Magyarország székesfővárosa szellemmel töltkezik.” A pénteki ünnep folyamán mélyen átértékelték e szavak igazságát Székesfehérvárra alkalmazva. A székesegyház szószékéről ép úgy, mint az egyes küldöttségek üdvözlésére adott válaszaiban tele kézzel szórta e napon nagy lelkének kincseit. Az ősi koronázó város szellemmel töltkezik.

Legelsőnek a helybeli kath. körök járultak a főpásztor elé *Mayer* Károly apátkanonok, belvárosi kath. körök vezetésével. Impozáns volt a belvárosi kath. körből megindult 600 fonyi menet felvonulása. A fogadás a rezidencia nagy termében történt.

Mayer Károly apátkanonok magas szárnyalású s eszmékben gazdag beszéddel üdvözölte a püspököt. Emlékeztetett azon szavakra, melyekkel a Szt Imre egyesület vándorgyűlése alkalmával a kath. kör helyiségében köszöntötte az akkor egyetemi tanárt. Akkor azon óhajának adott kifejezést, vajha mielőbb még magasabb katedrán üdvözölhetnék a magyar katolicizmus nagynevű vezérért! Szíve tularadó boldogságával konstátálja ezen óhaj beteljesülését s az akkor neki sejtett szerencsét, hogy épen mi lettünk azok, akiknek körében a forró óhaj valóra váit. Vázolta a kath. körök magasztos hivatását s az akadályokat, melyek e hivatás teljes megvalósításának útját állják s kifejezte a reményt, hogy ily nagy szellem vezetése mellett minden akadályt legyőzve a kath. körök hatalmas virágzásnak fognak indulni.

A lelk. s hévvel előadott üdvözlésre a főpásztor egyebek közt ezeket mondta:

„Mélyen meghat engem Nagyságodnak szavata, nemcsak azért, mert bizalmat hoz és ajánl fel nekem, hanem főleg azért, mert oly mely és messze kiható perspektívák elé állít engem: lelkelem elé idézi a szellemek mai nagy harcában a kath. körök feladatát. Annak a nagy hadseregnek, mely itt is, ott is a krisztusi zászló alatt küzd, a kath. körök képezik csapatait. Latom, hogy a mai világvajadások világa, a mai világ annak az ősi küzdelemnek modern kiadása, mely a régi valamiképen legyűrt, megörült, összezuhan és az újat sürgeti. Ez a küzdelem a világnézetért való küzdelem, e küzdelem a kereszténységnek az új világban való állásfoglalásért vívott küzdelme. E harcot óriási áldozatok árán is a mi győzelmünkre kell eldönteni. Kedves társaim és hűeim! a kath. szervezetek és ezek közt a kath. körök hivatása, hogy e harcot kisebb kiadásban, a társadalom különféle rétegeiben megvívják.

Önök a szónok szavai szerint biznak bennem, azt mondják, hogy sokat vannak tőlem: engedjék meg, hogy mindezt viszonzóan s azt mondjam: én is bizalommal viseltem a székesfehérvári kath. körök polgárai iránt, kik megértették az idők szavát s nem sajátos, külön utakon csatagólnak, hanem szervezetbe állva mint testvérek megértik s támogatják egymást. Ezen összetartás által lelkesülésünk nem lesz csak szakra, hanem lobogó láng s tüzvész, melynek semmisen állhat ellen. Összetartás kell tehát s bizalom egymás iránt. Így a kath. kör szervezet lesz, melyben szív dobog, vér lüktet s lelkesülés ég. Ezen érzelmeikkel lépek önök elé s meg vagyok győződve, hogy megértjük egymást s testvéreileg kezelt fogunk mindannyiunk boldogulására. A sokszoros viszontlátásra!”

A jótékony nőegylet.

A jótékony nőegylet hölgyei Szogyény-Márich Julia elnök vezetésével tisztelegtek. Az elnök a tele megszkott remek szavakkal üdvözölte a főpásztor s a nőegylet magasztos munkájához támogatását kérte.

A püspök szívből megköszönte az üdvözlést s azt mondta, hogy neki van kernivalója. Mert hiszen — ugymond — egy buzgó pap, a kinek lelkén Krisztus tükröződik, s a kinek szívében megfordult legalább is sejtelmé annak a mélységnek, mely az Úr Jezusban átvonult a földön, az a szegényekben, gyengekben, nyomorultakban s kűződőkben saját hivatásának teret látja, az utává van s küldetése van hozzájuk. De e hivatás oly mely, oly szeles, a nyomorúság mélysége oly sötét, hogy egyes ember a fenekét nem látja s bármily szeretettel közeledik feleje, szívében elfogódik s megtanorodik, mert érzi, hogy eiegtelen. Kellenek tehát nemes lelkek, kik a szív nemes impulzusával valivetve dolgoznak e nagy munkán. Nekem kell tehát Nagyságokat kérnem, hogy engemet segítsenek annak a goethi jeles szónak valóra váltásában:

„O zarte Haud, es Göttergleich,
Durch dich wird die Hütte zum Himmelreich!“

Így reményem, hogy ebben az együttérzésben még többnek válhatunk vigasztaló anyatalva, még több szegényt es nyomorogót karolhatunk fel. Üdvözlom tehát Nagyságokat mint segítő társaimat es kérem becses közreműködésüket.

A. Oltáregylet.

Az Oltáregylet küldöttséget *Szabornis* Jenő apátkanonok vezette, ki meg szavakkal köszöntötte a főpásztor. A püspös válaszában gyönyörű szavakban metányolta az Oltáregylet fontosges hivatását s igerte, hogy a maga reszeről nagyon szivesen fog közreműködni arra, hogy Oltáregylet elteljek tenyeg az Úr Jezus szellemével. „Szivesen megteszek mindent — ugymond — hogy annak a drága alabastorn edénynek illata teltsse be az egész székesfehérvári egyháznyegyet s nevezetesen az Oltáregyletet.”

A Patronage.

A Patronage nevében *Vizsola* Alajos püspöki szeriarto mondott szép üdvözlő beszédet, imre a főpásztor sziveselen válaszolva kitéjtette, hogy ketszeresen is közel áll ezen nemes intézményhez: Budapesten is sokszor volt alkalma a patronagekben megfordulni s megtanulni azokat becsülni es mikor szekvarosaba jött egy patronagebeli hely volt, aki ott az utcan felsmerete es üdvözölte. Tehat a patronage üdvözöletet legeloszor fogadhatta. Az kívánta, hogy a patronageban ontaladozoan mukodo holgyek sora betalnatatlan sorra legyen.

Az örökimádás templom gyűjltó bizottsága.

Ezen küldöttséget is *Szogyény-Márich* Julia, a helyi gyűjltó bizottság elnöke vezette, kerve a főpásztor, hogy a nagy munkán dolgozo bizottságot „erős kezzel es atyai josaggal vezetni kegyeskedjek.”

A püspök oromet lejezte ki, hogy Széhevár hölgyei nem is követ es fat, hanem templomot mozgatnak. Azt kívánja, hogy az a lelkesülés, mely templomokat épít, a szív, mely az Úr Jezusnak egy örök imádást szerez, továbbra is melegitse őket s akkor az örök imádás szellemet is biztosítant fogják maguknak.

Utóljára jött meg egy küldöttség, a szervezett keresztény munkások serege, de ezen tisztelgesről helyszüke miatt csak a jövő számban referálhatunk.

Felhívás

A katolikus népszövetség szervezésére.

Katolikus népszövetség!

Olyan napon irtuk le ezen címet, a mely nap örökre fekete lesz az egész világ történelemben. 1905. december 6-án!

A francia nemzeti tanács elfogadta azt a törvényjavaslatot, mely a katolikus anyaszentegyházat kirekesztette az államból. Ez az isten-

telenség teljes győzelmé, ez után már csak annak zsarnoki uralma következhetik a társadalom fölött. Nincs többé ellenfele. Szabadon veheti kezét a haza fogalmára, a társadalmi rend, a magántulajdon es szabadságra, hogy azokat földülja es a kommunizmus örült álomképéért kimondhatatlan zavart es szenvedést hozzon az emberekre.

A francia katolikus egyház száműzetése már régen el volt határozva. Mikor a szabadkömmisség plántái: a liberalizmus es szocializmus uralomra jutottak, végrehajtották az egyházi vagyion elrablását. Nem egyszerre, hanem úgy, hogy azt állami kezelésbe vették es jövedelmétől fizették a francia papokat, templomokat es más valóságos intézményeket. Ma megtették a másik lépést. Az egyházi vagyion jövedelmeit maguknak tartják meg, az egyházi személyek es intézmények fizetését megtagadták. Tartsa el őket a nép es ha tetszik, alapítson vallásos egyleteket, gyűjthet tartalék-alapot is. (Hogy megint olvessék tőlük.) Az istentisztelet, mint valami gonoszásra alkalmas gyűlés, a hatóságnak évenként be kell jelenteni: még a harangozás rendjét is az előjáróság állapítja meg.

Nagy kegyesen megengedték, hogy a plébánia-épületeket es papnevelő-intézeteket még öt évig, a püspökségeket pedig két évig ingyen használhatják, aztin . . . ha a nép lelki életet akar éini, csinálhat újakat, vagy élhet Isten, vallásgyakorlat es szentségek nélkül. A kórházakból, iskolákból, arházakból már kikergették az önfeledő apacákat es kongregációkat, Szóval a katolikus egyház kitiltva, meggyalázva, megölvé. A katolikus nép alapítványaitól, épületeitől, templomaitól megfosztva, vagy elzúllik hitében es erkölcsében, vagy — ha ragaszkodni akar szent hitehez — vallásának fenntartásában új terhek alatt fog görnyedezni.

Íde vitte a liberális szocializmus Franciaországot. Csalódnak azonban, a kik azt hiszik, hogy a szocializmus istentelen vágyai ki vannak elégitve. Az egyház csak utjában volt, utja pedig az, hogy az egész társadalmat fölörögassa úgy, mint a forradalom rémnapjaiban mar egyszer megpróbálta. Elterölni a családort, a becsületet, közpredava tenni a nő szemérmét, az emberek magánszerzeményét, tehetségét, jogát, mindenét: állatá tenni az embert, ki csak arra való, hogy ételt megkapja, indulatait szabadon kielégitse. Ezen emberi alakban járó bukkott lelkek már reg kijelentettek, hogy nekik haza nem kell, a hon-szeretet bűn, a francia nemzet zászlója rongy, a magánemberek vagyona közös préda, a törvény es rend eltiporni való; a házasság nekik utálatos rabság, mert ok szabad paráznaságot akarnak élvezni; a gyermeket dajkálja a hatóság, hogy a felölt gond nélkül, állat módjára tovább kejelegnessen.

A kik ezt a pokoli vallást hirdetik, azok győztek december 6-án az Isten egyháza, a Krisztus keresztje fölött. Nem erőszakkal győztek, hanem szavazattobbsséggel, mert a katolikusok oly gyavak, oly vakok voltak, hogy uralomra engedték jutni saját hitük es erkölcsük hóhérait. Ezek után magán Franciaországon a sor es ha a katolikusok föl nem ébrednek rettenetes halálos álmukból, megérhetik nemsokára, hogy föl kel a kommun napja, mely újra a nemzet jobbainak véreben fürdik es a francia társadalom füstölő romjai mögött fog lenyugodni.

Nézzünk körül irthon. Azt látjuk, hogy a magyarok, mint a holdkörös, masznak a francia örültségek után. Ut-on-utellen hirdetik a „világmegváltó szocializmus reméjét. Megízenték már a habortut it is az Istennek, egyháznak, erkölcsnek, magánvagyonnak, hazának, a nemzeti lobogónak, a rendnek es mindennek, a mi a társadalmi, nemzeti családi es egyéni életünk alapját képezi. A sorrendet is betartják.

Iskoláink innét-onnét Isten nélkül nevelnek, vallásunk, erkölcsünk mindenütt nevelés tárgyává tételnek, fektelen igazítás van napirenden minden ellen, a mi katolikus, a mi erkölcsös, a mi szent. Egyházunk jogaie gyrészt letporva, annak vagyona a szekularizáció elé állitva.

Hogy könnyebben menjen a dolog, nem egyházi, hanem papi vagyion elveteléről beszélnek. Ellenségünk szája fülig húzódik az ostromba musolytól es vágytól, hogy osztozhasson a másétól (azt hiszi, hogy kap belőle). Még a katolikus nép között is akad egy félkegyelmű csapat,

mely saját egyháza vagyonának elrablása fölött örvendezik.

Papi vagyon nincs, hanem van katolikus egyházi vagyon, melyet azért gyűjtöttünk össze becsületes adományokból és tisztességes munkával, hogy az egyházi személyek és intézmények fenntartása a katolikus népek kisebb terhére essék. A nép ma sem püspökét, sem káptalanjait, sem papneveldeit, sem katolikus intézményeit nem tartja, sőt ezek áldásait a nép érzi. Katolikus vagyon a plébániák, iskolák és templomok birtokai és alapítványai is, melyek ha nem volna, a fenntartási teher egész súlyával nyoma a nép vállait, vagy ilyeneket fönn se tudna tartani. Ha elvették, abból a nép nem kap egy fabatka erőt sem, a mint a jezsuiták és más szerzetesek vagyonából sem kapott semmit, amikor azt elvették. Ugy elővid az, mint a márciusi hó; azt se tudjuk, hogy a föld itta-e be, vagy a szél hordta-e el.

(Folyt. kov.)

UJDONSÁGOK.

Adomány. Szborics Jenő apát-kanonok a palotavárosi kath. kör elnöke, a kör javára 100 koronát kegyeskedett ajándékozni, mely némes adományért ez uton is hálás köszönetet mond a kör vezetőségére.

Ugyancsak Szborics Jenő kanonok ur a felső kereskedelmi iskolai Maria kongregációnak 10 koronát adott, melyért a vezetőség ez uton is köszönetet mond.

A székesfehérvári műpártolók kiállítása s heten is rohamosan érkeztek a híjelenések, s a söt. műtárgy s régiség el sem fér majd a város házában, hanem a kiállítást a megyeházán rendezik. A régiségek között megemlítjük Ha. a. alsipán egy régi magyar ívekgeszletet s Zoltán régi görög edény gyűjteményt. Dr. Lowy Karolyné egy Schiller-Goethe bronz szobrot, Vértessy József pedig egy Brstyánszky szobrot állít ki az új országhaz homlokzatán levő szobor mintájára. De legtöbb a festmény; majd ötvenre rug már eddig is a nevesebb magyar festők alkotása, de vannak a bejelentett képek között olyan művészek is mint Murillo, Markó, Maulpertsch; ezeket két 1588-ból származó Forgách arcképpel együtt Nagy Ignác jelentette be; Karl István 2 drb. Neográdi, Szűcs Artur főjegyző 4 drb. Maroston, Detrich Zsigmond 2 drb. Mészoly, Kálmán főtisztartó 1 drb. Spányi, özv. Hahn Jakabné 1 Keszthelyi, Nográdi s Ölgay képet jelentett be. A söt. egyéb műtárgy is érdekesebbnél érdekesebb, úgy, hogy városunk közönsége igazi műveltségnek lehet majd részese.

Lefőtt virág. Városunknak egy Foztisz teleben álló polgárat, Auerhammer József százados és családját nagy csapás érte. Szeretett jó leánya Melánia, a helybeli felső-leányiskola V. ik oszt. növendéke, a szülők és testvérek mélytelen fájdalomra és minden ismerőjének őszinte bánatára a tegnapi napon egy jobb hazába költözött. Még hetfőn iskolában volt és senki sem sejtette, legkevesebb ő maga, hogy meg egy hét letorgása előtt eri a halál fagyasztó lehelete. Tiszta lélek kellett az éghen. Az elhunyt az volt a söt. igazi értelmében. A világ szellemét meg nem érintett, romlatlan lelkelete egész külsjzen visszafüggözött. Kedves mordaert és különösen anyagi szelid-égért közkedveltségnek örvendett úgy társai, mint előjárói körében. A gyászban osztózik a Ferenc József nőnevelő Maria-kongregációja is, melynek az elhunyt kezdettől fogva buzgó tagja volt. Bizonyára ennek köszönheti, hogy halála előtt néhány órával teljes öntudattal részlehetett a szentségekben s hogy a boldogságos Szűz egy kedves ümepen fejezte be földi pályáját. Nyugodjál békevel kedves lélek, Maria hú leánya!

A szülők fájdalomt enyhítése az isteni Gondviselésbe vetett hit és a tudat, hogy az éghen egy közbenjárót nyertek. Temetése vasárnap d. u. fel 3 órákor lesz Kert-utca 2 sz. gyászszobából.

Közzgyűlés. A vízvárosi kath. kör tegnap tartotta évi közzgyűlést Posits Mihály kanonok

elnöke alatt. A kör tagjai nagy számmal úgy szólván megtöltötték a szép és tágas helyiséget. Posits Mihály elnök a kath. körök társadalmi hivatottságára utal beszédében. Az a régi cél mely a kath. köz. elemenynek álmából való felrázását, a föltöltött jövő nyomás ellensúlyozását tüzte maga elé, ma nem elégséges. Egy új társadalmi szükséglet jelentkezik. Szervezkedni azok ellen, akik a társadalmi rend alapja ellen törnek; a nemzetközi szociáldemokraták ellen. Ezért tartja szükségesnek a keresztény népszövetség eszméjét. Ez lesz a helyes védekezés, hogy t. i. a keresztény eszmék barátai együvé tomoruljenek a keresztényesség ellenségeinek letörésére. A közzgyűlés tagjai élték helyesléssel fogadtak a szép beszédet. Bilkei Ferenc a titkari jelentést olvasta fel. A kör mai helyzetéről nyújt áttekintést. A vízvárosi kath. kör a legszebb helyiséggel rendelkezik, a felolvasásokon és előadásokon résztvevők mindig igen nagy számmal vannak. Csupán azoknak a száma nincs arányban, a kik a kör anyagi segélyben is résztvesznek. Ha a kör elnöke anyagi támogatást megvonna, vajmi nehezen tudnának kötelezettségeiknek megfelelni. Összommal konstatalja a mellett, hogy az ifjuság, a jövő reménye, szép számmal tomorul a kör mellett. Szepen működő adaradjuk, a melynek újabbban egy szép harmonikumot is vettek, nagyban emeli a kör nyomat. Raab József pénztáros a pénztár állapotáról számolt be. Bevétele volt a tavalyi pénztármaradvánnyal 861 kor. 70 liner, kiadás 526 kor. 27 liner. A rendes tagok száma az idén nem szaporodást mutat. Kerbler Matyas könyvtáros szerint a könyvtárban 300 kötet könyv van, s ebből 10 tag 300 művet olvasott. Az idei gyarapodás 27 kötet. Farkas József elnök szavakkal buzdítja a kör tagjait ösztönzésre. Posits Mihály kanonok elnököt a kör támogatására Majer József az ifjuság részéről, Langmar Andras a tagok részéről udvozolték szép szavakkal. Posits elnök újrag kelles beszédet intézett a kör tagjához, megköszönve a tisztakar s a felolvasók taradhatlan munkalkodását bezarta az ülést. Különös dicsőrelettel említi meg, hogy az énekkar a közzgyűlést megelőzőleg és követőleg Keiler Gyula vezetés alatt a Hymnust, Szózatot és több esmos dalt énekelte.

Egy peches ember. Berger Bela kereskedőről van szó, akinek ugyancsak baltal utott ki a legutóbbi üzleti vállalkozása. Berger Belát, akit gyújtogatás, biztosítási csales és hamis bukás miatt tartóztatott le a rendőrség, esutörtökön délután 4 órákor akísérték a vizsgálóbíróhoz. Sarkany Ferenc vizsgálóbíró kihallgatta Bergert és a kihallgatás eredménye az lett, hogy a vizsgálói tagcsat továbbra is tenntartottá ellene. Berger Bela ügyvédje dr. Szűcs Gedeon felhírbeszert jelentett be a vizsgálóbírói határozat ellen. A kör. törvénysek vadtanácsa legközelebb fog dönteni, hogy Berger fogva maradj-e, avagy szabadon bocsátják. Ez utóbbi azonban algha fog megtörténni.

Közzgyűlés. A székesfehérvári déli vasúti személyzet önk. tennetkezési egylete f. hó 2-án d. e. 10 órákor tartotta körülbélül 250 tag élénk részvetele mellett tisztújító közzgyűlést. A közzgyűlés lefolyása egy régi óhaját valova, a mennyiben újabb, tevékeny, tette kész tagok bevalasztásával az egylet vezetőségét mintegy fel frissítette. Megvalasztottak: Eltölkke: Kovats Alajos dv. felügyelő. Aelnökök: Polczér Ferenc (új). Pénztáros: Kerbler Matyas. Jegyzőve: Frühzeit Gyábor. Ellenörre: Barsch Ferenc. Valasztmányi tagokká: Angyan Sandor (új), Benesik Imre (új), Bodiss György (új), Bogscsautz József, Czopf Gyula, Horvath György (új), Kolb Ferenc, Kovats Janos (Nagykamizsa), Szigi Janos, Oswald Imre (új), Radics Janos (Budapest), Mohár Gyula (Szombathely), Vintz Ignác, Zugovics Károly.

Mulatság. A Tóvárosi Kath. Kör január 30-án tartotta meg, a szokásos tanmulatságát a könyvtára javára, mely igen szépen sikerült. A jó hangulat, az igazi magyar jókedv a késő reggeli órákig együtt tartotta a szép társaságot. Felültiztek: Lehner József, Varga Mihály, Cs. Horvath József, Pap Janos, Pap István, Petöcz György, Ging István, Vadász György, Kiss Janos,

Kiss József, Halbléhner György, Kuglics Mihály, N. N. 20—20 fillért; Pap Adám, Mészáros Ferenc, Cs. Nagy Mihály, Cs. Nagy Mária, Tögl Lajos, Csipkés Gyula, Draskovics Géza, Kapitány Viktor, Gadányi Béla, Gothárdi József 60—60 fillért; Cs. Nagy Janos, Vértessy Jenő, Kovács Ferenc, Héger György 80—80 fillért; Kéri József, Paikovi's Pál, Gasz Károly, K. L. N. N., Kili Janos, Háy Lajos 1—1 koronát; Somogyi Janos. Szabó József, Kollmann István, özv. Matuschek Istvánné 120—120 koronát; Dornis István 140 koronát; N. N., Péntek Ferenc 160—160 koronát; Bilkei Ferenc 2 koronát; N. N. 4 koronát; Chay Antal 5 koronát; Magyar Pál 10 koronát. Fogadják a nemes cél érdekében történt szives adományukért a kör vezetőségének hálás köszönetét.

Végtes lakodalmi lövöldözés. A mult hó 30-án megnősült Ettveken Rak Andras szolösgazdának a fia és mint jömodu zsellérember, meghívta egész rokonságát a lakodalomra. A templomból hazamenet a lakodalmas menetben résztvevő fiatalok pisztolyokkal lövöldözött. Rak Józsefné szül. Till Mária az egyik násznagy felesége, egy szívbarjos asszony, egyik pisztolylövéstől úgy megijdt, hogy ott az utcán összeesett és ott az utcán meghalt. Tu-tunkkal van egy vármegyei szabályrendelet, amely megtiltja a lakodalmi lövöldözést. Ideje volna e szabályrendeletet szigorúan alkalmazni.

Saját természetű keszvényvidéki Baji peesenyebor (1 liter 34 kr.) saját természetű fehérvári kitűnő bor (1 liter 28 kr.) Kapható Pásztor Sándor gyógyszerésznél Kigyó-utca 37 sz.

Brutális ferj. Szilasi Ignác Zámolyköz 3. szám alatti földmivesnapzsamos felesége ma delcött feljelentést tett a rendőrségnek ferje Szilasy Ignác ellen. Szilasi fölthon úti veri nejet és jelenlig is két föltök és veralafutások borítják a szerkesetlen asszony arcát. Sérülései dr. Bierbauer Viktor városi tisztifőorvos véleménye szerint 20 napon tul gyógyulnak. A rendőrség megindította az eljárat.

Berugott rendőr. Kása Ferenc várpalotai közzségi rendőrt megbizta előjárósága, hogy Vajda Sándor várpalotai illetőségű egyént, aki a helybeli Szent György kórházban, mint beteg feküdt, szállítsa haza, miután otthon egy kis elintézni valója akadt a haróssággal. Kása az utasításnak úgy felelt meg, hogy Vajdát kilozva a kórhá.ból, betért vele egyik Deák Ferenc utcai vendéglőbe, ahol alaposan bebörtöztak. Amikor délután fél 2 órákor megjelentek az állomáson, hogy elutazzanak mindketten oly borközi állapotban voltak, hogy a söt. közen keresztülesve, több talpra sem tudak állni. Kása Ferencet a várpalotai rendőrt és vendéncet Vajda Sándort a helyszínére hívott mentők szállították a városházára.

Büntügyi fötárgyalások. A székesfehérvári kir. törvényszéknél 1906. évi február hóban a következő büntügyi fötárgyalások lesznek megtartva: Február 3-án Szán Ferenc s 1 társa lopás büntette. Német Jánosné lopás büntette. Király Janos lopás büntette. Február 21-én Schmedz Nándor s 9 társa hatóság elleni erőszak. Február 21-én Kits Andras s 2 társa súlyos testi sértés. Arany Lajos sikkasztás büntette. Bedmérk Istvánné s 2 társa súlyos testi sértés. Nemet István magánlaksértés vétsége. Február 27-én Pap József gond. ok. súlyos testi sértés. Takács József súlyos testi sértés. Evinger György magánlak sértés. Kálai György gond. ok. súlyos testi sértés. Harangozó Janos lopás büntette. Február 28-án Szabó Dániel és 2 társa súlyos testi sértés. Geratmár Ferenc lopás büntette. Özv. Horvath Jánosné csales büntette. Perdits József súlyos testi sértés.

Eszkütszéki fötárgyalások. A februári eskütszéki fötárgyalások február 5-én veszik kezdetüket és nyolc napon keresztüli tartanak. Az eskütszékek elé kerülő bñnyűgek a következők: Febr. 5-én: Fersch Mihály gyilkosság kísérlete. Febr. 6-án: Krommer Janos szándékos ember öles kísérlete. Febr. 7-én: Moró Ferenc s 1 tsa rablás sib. Febr. 8-án: Kis Andras szándékos emberölés. Febr. 9-én: Rigó Jánosné halált okozó súlyos testisértés. Febr. 10-én: Ifj. Virág István szándékos ember öles kísérlete. Febr. 12-én: Ács Andras szándékos emberölés. Febr. 13-án: Takacs Sándor rablás kísérlete.

Felebbviteli főtárgyalások. A székesfehérvári kir. törvényszéknél 1906. évi február havában megtartandó büntető felebbviteli tárgyalások a következők: Február 1-én: Borián Lajos könnyű testi sértés vétsége. Horváth János tüzvész okozás vétsége. Monus Jánosné becsületsértés vétsége. Schön Ignác s társa könnyű testi sértés vétsége. Kálóczi Józsefné becsületsértés vétsége. Schreindorfer Pálné becsületsértés vétsége. Manzinkovics Pál könnyű testi sértés vétsége. Neufeld Béla jogtalan elsajátítás vétsége. Kayfisch Istvánné könnyű testi sértés vétsége. Február 8-án: Vinciczai János súlyos testi sértés vétsége. Müller Károlyné becsületsértés vétsége. Molnár M. János közönség elleni kihágás vétsége. Stolz Ádám becsületsértés vétsége. Udvardi Ferenc becsületsértés vétsége. Bakos János rágalmozás s becsületsértés vétsége. Nabilck Ferencné lopás büntette. Kleman Pál s társa súlyos testi sértés vétsége. Február 15-én: Peczkó István s társai lopás büntette. Fischler Lászlóné becsületsértés vétsége. Csökö Jánosné becsületsértés vétsége. Kuczi István tulajdon elleni kihágás vétsége. Fröschl József becsületsértés vétsége. Horváth András s társai közönség elleni kihágás. Kovács becsületsértés vétsége. Február 22-én: Figerhut Ferencné becsületsértés vétsége. Laczkovics Béla s társa becsületsértés vétsége. Derecskei István súlyos testi sértés vétsége. Uzsakai György tulajdon elleni kihágás. Kárász Géza s társai becsületsértés vétsége. Kósa Gyula becsületsértés vétsége. Szabó Józsefné és társai becsületsértés vétsége. Hári Lajos s társa becsületsértés vétsége.

Egy lakás két utcai, egy udvari szoba, élekkamra, konyha, pince és padlás, Haller 1 sz. házban Május 1-jére kiadó.

Nincs több fejkorpa!

A világhírű Bergman a Comp. (Drezden és Teschen) **fejkorpa pomádé** háromszori használatra teljesen megszünteti. — Kapható: **Koronafi Károly** fodrász-tüzletében, Nádor-u. 13. *Egy légyel: 1 kor. 20 f.*

Színház.

Csütörtök, febr. 1.

Az igazgató úgy látszik rohamlépésekkel parkodik lentartani a közönség érdeklődését s nyakra-főre adhatja elő az újdonságokat. Valóságos premier-láz lepté meg a társulat tagjait, s a legkényesebb színházi habitué is csengethet a nyelvvel, mikor a változatos programot megpillantja. F. hó 1-én az *Aranypalkó* vigjáték került színre, mely egyes párhuzamban tárgyalja a demokratikus és az arisztokrata körök felfogását, s a végén egy váratlan pontban csattanik ki a társadalmi körök felfogásának egybeolvadásán a pörleány és báró között létrejött házasságban. A darab nem is annyira vigjáték, mint inkább korek, s a tulajdonképpeni vigjátéki elemet, a társulat valamennyi tagját működtető darabban Tarnai Lidia, e kitűnő komikáné képezte Wollien Klórid alapítványi hölgy szerepében. Pompás vezetőszeret jutott Batosi Endrének (báró Wollien Ludolf), kit felesége B. Polgár Fanni (Mária) folytonosan sakkban tart és engesztelhetetlen gyűlölettel viseltetik iránta azon egyszerű okból, hogy miért nem ő lett a nagy családi birtok majoreszkója. Somogyi Károly figurális professor volt, aki még a legkritikusabb pillanatokban is a könyvei közé ásva magát, nem törődött a világ folyásával, sem semmi mással. Gergely Lajos (Egon), hálás szerepét jól kitudta használni, nemkülönben Deák Gyula (Ruschke) ki még ezenfelül „Náni, Náni, megfogod banni” kezdetű betét énekszámával is kiérdemelte a tapsokat. Csendes Alisz kedves jelenséget képezett Hilda szerepében, míg Káldor Dezső (Wollien Zsigmond főudvarmester) nekiesztve öblös hangját telekiabálta a színpadot, aminek valószínű magyarázata, miszerint ezzel akarta magát észrevétni, hogy ő is a színpadon van.

Péntek, febr. 2-án d. u.

A *Gül Baba* vonzott olyan zsufolt házat, hogy ekkorát már rég láttunk együtt. Megolvastuk: az egyik páholyban nem kevesebb mint tízenyolc fej tolakodott egymás mellé, s ez több-

kevesebb kivétellel valamennyi páholyban így volt. A megkuritott szövegű előadás jó volt.

Péntek, február 2.

Ingyenlők című népszínmű ment f. hó 2-án csekélyszámu publikum előtt. Pedig az előadás a legjobbak közé tartozott, melvnek lelke, vezetője Margó Zelma aranyos jókeletű áthatott Sárkíja-já volt. Valamennyi énekszámát meg kellett ismételni s a taps mégis alig akart megszűnni. Somogyi Károly (Vilmos) és Gergely Lajos (Balog Pista) szerepe a kiválóbbak közé tartozott, akiken kívül kitűntették még magukat Timár Béla (Boross), Tornai Lidia (Borossné), Csendes Alisz (Lujza), Batosi Endre (Bródy Ferenc rendőr) és B. Polgár Fanni (Döményné).

Anyakönyvi statisztika

1906. január hó 27-től február hó 3-ig.

I. Születés.

Született: 8 törvényes fiú, 11 leány; törvénytelen fiú: 1, leány: 0; halva született törvényes fiú: 0; leány: 0 törvénytelen fiú, 0; leány 0. — Összesen: 20.

II. Halálozás.

Elhalt: 8 fiú, 3 nő. Ezekből 7 éven aluli; törvényes fiú: 1, leány: 0; törvénytelen fiú: 0, leány 0; 7 éven felüli fiú: 7, nő: 3. — Összesen: 11.

E szerint a születés a halálozást 9-cel múlja felül.

Elhaltak: Nyikos István r. k. napsz. 67 éves, Konyok utca 19. sz. — Klopfer Ignác izi. maganzó, 80 éves, Osz. utca 15. — Ozy. Tóth Istvánné, Tatai Anna, r. k. 64 éves, Külső Berenyi ut. — Ozy. Kovács Jánosné, Szék Apollónia, r. k. 42 éves Szt. György kórház. Mihályi Ferenc vendéglős, 47 éves, Deák Ferenc-utca 14. sz. — Klein Ferenc,

napsz. 48 éves, Salétrom-utca 2. sz. — Gróf Mihályné Csikos Julianna r. k. 35 éves Szt. György kórház. — Grószmili József r. k. 65 éves, napsz. Szt. György kórház. — Szabó János r. k. 1 hónapos, Farkas-tanya. — Remsei János r. k. k. kisbirtokos s. cs. t. 20 éves, Csutora-utca 35. sz. — Varga Imre r. k. 76 éves, Szent György kórház.

Tóth György kőműves-ség és Palkovics Katalin Székesfehérvár. — Farádi Szabó András halásztelepi éjjeli ór Siófok, Pap Julianna Székesfehérvár. — Pongrácz Lajos önnálló csizmadia és Bertalan Julianna Székesfehérvár.

Lakásáthelyezés.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy Távirda-utca 15. sz. alatti lakásomat **Megyeház-tér 6. sz.** (Megyeházzal szemközt) házba helyeztem át. Ugyanott minden, a szabó iparba vágó munkát lehető legutányosabb árárt, legújabb divat szerint gondosan elkészíteni elvállalok.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve maradtam

kiváló tisztelettel
Szirkovits András
férfiszabó.

A „Fejérmegyei Takarékpénztár“ 1906. február 15-én délután 4 órakor az intézet helyiségében

rendes évi közgyűlést

tart,

melyre a részvényesek, hivatkozással az alapszabályok 64. §-ára*) tisztelettel meghívatnak.

Tárgysorozat:

1. Az 1905. évi üzletforgalomról szóló igazgatósági jelentés.
2. Határozathozatal az igazgatóságnak az 1905. évi zárószámados betérjesztése és ennek kapcsán a mérleg jóváhagyása, a tiszta jövedelem felosztása, illetve az osztalék megállapítása, a felügyelő bizottság és az igazgatóságnak jegyzőkönyvileg leendő felmentése érdekében tett javaslatok fölött.
3. Elnök, 14 napibiztoságra kötelezett megyebeli igazgatósági tag, 6 póttag, 7 napibiztoságra nem kötelezett igazgatósági tag, 3 felügyelő rendes és 2 póttag választása. Székesfehérvár, 1906. január 30.

Gróf Zichy Aladár,
elnök.

* 64. §. Közgyűlésen csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, kinek részvénye 4 héttel előbb nevére iratott és három nappal a közgyűlés előtt (ezuttal tehát 1906. február 12-ik napjáig) az intézet pénztárára letetett.

MÜHLE VILMOS

es. és kir. udvari szállító

TEMESVAR.

Nagybani tenyészetek

!!kivételre!!

Mag és növény, rózsák,

fák és tüleveltek.

Fa és sövényesetek.

A legjobb magvak és virághagymák.

A legszebb növényeket rózsákat és divatvirágokat.

A legnemesebb gyümölcs-, dísz- és sorsfákat (64 hold területű faiskola.)

Mindent saját nagytenyészetéből — Posta-kötegek magvakkal 5 kor. felül bérmentve. Mühle uj „Tanácsadója“ vevőknek kívánatra. — Pompás főárjegyzék vevőknek kívánatra.

Székesfehérvári első

Butorraktár

Sas-utca 6. szám,

a „Fekete sas” szállodával szemben.

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönségnek a már 40 éve jó hírben álló saját készítményű

**kárpitos és asztalos
BUTORAIMAT**

nagy választékban, szilárd és izlásteljes kivitelben, pontos kiszolgálás és jutányos árakban ajánlani.

Nemkülönben e szakmákban vállalkozom kívánatra külön rajzok szerint elkészítendő mindenemű kárpitos és asztalos munkákra helyben és vidéken.

Teljes tisztelettel
Füstér Imre.

Aki kitünő étvágyfokozó
asztali italt óhajt,
Aki gyenge, lábbadozó,
Aki ideges, álmatlan,
Aki verszegény,
Aki sovány,
Aki szoptat,
Aki tüdőbeteg

ne mulassza el saját érdekében a kitünő hatásának elismert és rendkívül tartós

HERCULES
maláta-tápsör
különlegességet inni. **ÖR**
Kapható minden nagyobb eszke-
mege-, tuszer-kereskedésben, ká-
veházban, vendéglőben és a
Hercules Söröződe szétküldési
telepén.
Budapest, VII. Bethlen-tér 3.

Telefon 63-68. — Argyezék ingyen.

Vidékre postán küldünk 5 kg. próbaküldeményt (6 üveg) utánvéttel.

Kapható: Székesfehérvár, Reinitz Lipót
cégnél.

MEGHIVÓ.

A „Székesfehérvári Takarékpénzár” 1906. évi február hó 17-én délután 3 órakor az intézet helyiségében

60-ik rendes évi közgyűlését

tartja,

melyre a t. e. részvényesek azon figyelemzetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok 14-ik § a értelmében a közgyűlésen részvételre csak oly részvény jogosít, mely a részvtvőre legalább négy héttel a közgyűlés napja előtt átiratott és a mely még le nem járt szelvény-civel együtt legkésőbb a közgyűlést megelőző napon a társaság pénztáránál letéttetett, vagy melynek 23. §-a c) esetében bírói letétbe helyezése igazoltatik.

Közgyűlési tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése 1905. üzleti évről.
2. A felügyelő bizottság jelentése 1905. üzleti évről.
3. Határozat a számadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása és a nyereség felosztása tárgyában.
4. Számadási felmentvény tárgyában határozat az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére az 1905. évi számadásra nézve.
5. Az alapszabályok 59. §. 1. pontjának és 103. §-ának kibővítése és 59. §-ába egy új pontnak K. alatti felvétele.
6. Megválasztása a két választmányi tagnak négy évre és egy választmányi tagnak egy évre.

Székesfehérvár, 1906. évi január 25-én.

Az igazgatóság.

GAZDÁK BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZETE.

Elfogad a legméltányosabb föltételek és díjak mellett tűz-, jég- és életbiztosításokat. RRRRRRRRRRRRRRR

A kartelben álló részvény-társulatokkal szemben a versenyt egyedül a Szövetkezet fejté ki, érdeke tehát a gazdaközönségnek, hogy azt támogassa.

Képviselőség minden községben. RRRRRRRRRRRRRRR

SZEKESFEHERVÁROTT: ISKOLA-UTCA 11. SZ.

52--46

**A székesfehérvári Kereskedelmi Bank
RENDES ÉVI KÖZGYŰLÉSÉT**

f. évi február 18-án d. e. 9: órakor
saját üzlethelyiségében

tartja meg, melyre a társaság részvényesei tisztelettel meghivatnak.*)

A közgyűlés tárgyai:

- I. Az 1905. évi zároszámadásának előterjesztése, az igazgató-tanács és a felügyelő-bizottság jelentése.
 - II. Az osztalék meghatározása és a felmentvény megadása.
 - III. A igazgató tanácsi és 5 felügyelő bizottsági tag megválasztása.
 - IV. Az alapszabályok módosítása.
 - V. Pápay Nándor vezérigazgató nyugdíjazása.
- Székesfehérvár, 1906. január hó 16-án.

Ifj. Zichy János gr. elnök.

*) Azon részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni óhajtának, tartoznak az alapszabályok 51. §-a értelmében saját nevükre szóló részvényüket legalább 8 nappal a közgyűlést megelőzőleg az intézet pénztáránál átvételi-jegy kiszolgáltatása mellett letenni